

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

שבת תרומה

זֶהב וכסף ונחשת ... (כח,ה)

... המשכן נבנה מכל הטוב שנתברר מכל אחד מישראל, שזהו בחינת (שם כח): זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני וכו', שהביא כל אחד ואחד כפי הנקדה טובה שלו, כי זהב וכסף ונחשת ותכלת וכו' הם בחינת הגוונים עלאין (צבעים עליונים, המובאים בזוהר הקדוש), שהם בחינת הטוב שיש בכל אחד מישראל, שזהו בחינת (ישעיה מט): ישראל אשר בך אתפאר, שהם כלולים מגוונים סגיאין (מצבעים רבים), היינו הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל שהם כלולים מגוונים סגיאין, כי יש בכל אחד מישראל נקדה טובה אפילו בהפחותים שבהם מה שאין בחברו, כמבאר במקום אחר (סימן ל"ז), וה' יתברך מתפאר בהם. וזה בחינת הגוונים שהיו בבית המקדש והמשכן, בחינת זהב וכסף וכו' שהביא כל אחד מנדבת לבו הטוב, כי שם היו כלולים כל הנקודות טובות, שהם בחינת גוונים עלאין שיש בכל אחד מישראל. ועל כן אחר מעשה העגל שאז הצרך משה לחפש ולמצא הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל, על כן אז דייקא נצטוו על מלאכת המשכן, כי

המשכן נבנה מזה מנקודות טובות הנ"ל. וזהו (שיר השירים א,ה): 'שחורה אני' — במעשה העגל, 'ונאוה אני' — במלאכת המשכן, היינו בנקודות טובות שאני מוצא בעצמי, שהם בחינת מלאכת המשכן... (לקוטי הלכות - הלכות השכמת הבוקר א' - ד')

ואת המשכן תעשה ... (כז,א)

אם היו זוכין לאמונה שלמה בהם יתברך, היינו להאמין שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד, אזי לא היו צריכין לעשות שום מלאכה ועסק, רק מלאכתנו היה נעשית על ידי אחרים, כמו שיהיה לעתיד, כמו שכתוב: 'ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'... נמצא, שכל יגיעת

העסקים והמשא ומתן נמשך רק מבחינת פגם אמונת הרצון, ומזה נמשכין כל ההכשחות והכפירות והשנויים במשא ומתן, שהכל נמשך רק מפגם אמונה, כי אם היה מאמין בשלמות שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד, בודאי היה עושה המשא ומתן שלו באמונה שלמה ולא היה משנה בדבורו.

ועל כן באמת צריכין התגברות גדול להנצל מכפירות והכשחות השכיחים במשא ומתן, ולהשתדל לעשות משא ומתן באמונה שלמה, שיהיה הן והלאו לאו. ועיקר העצה לזכות לעשות משא ומתן באמונה היא להרבות בצדקה, כי על ידי צדקה ממשיכין הארת אמונת הרצון. ובאמת אם היינו כלנו זוכין לתן צדקה כראוי, כבר היה מתבטל המשא ומתן לגמרי, ולא היינו צריכין לעשות שום מלאכה ועסק כלל, כי על ידי התגלות הרצון זוכין לזה שיהיה המלאכה נעשית על ידי אחרים כנ"ל. אך, אפילו כל זמן שאין זוכין לזה, לבטל המלאכות והמשא ומתן לגמרי, אף על פי כן זוכין על כל פנים על ידי הצדקה לעשות המשא ומתן באמונה, ושיאיר בו הארת הרצון, ואז המלאכות והעסקים הם בבחינת מלאכת המשכן. וזה בחינת כל הקניינים שתקנו רבותינו ז"ל במשא ומתן, לכל דבר קניין השייך לו, כגון קניין סודר וכיוצא, כי על ידי זה ממשיכין הארת הרצון לתוך המשא ומתן, ואז מוכרח לקיים הקניין ולא ישנה עוד, כמבאר בפנים (לקוטי הלכות - הלכות ערב ג' - אותיות י"ד ט"ו לפי אוצר היראה - ממון ופרנסה - ק"כ)

חמשים לולאות ... (כו,ה)

וזה בחינת חמשים חמשים לולאות שהיו ביריעות המשכן. והפרכת המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים היתה נתונה תחת הקרסים המחברים חמשים לולאות הנ"ל כי עיקר תקון הקדשה הוא על ידי הפרכת המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים שהוא בחינת צמצום, לצמצם התלהבות הלב שלא יתלהב יותר מדאי, דלא יוקיד כל גופא [שלא ישרוף כל הגוף]. שזהו בחינת האזהרה שהזהיר ה' יתברך אפילו את הכהן הגדול: ואל יבא בכל עת אל הקדש אל מבית לפרכת אשר על הארץ ולא ימות וכו'. ופירש רש"י: ולא ימות כמו שמתו נדב ואביהוא בקרבנם לפני ה' וימתו, כי נתלהבו ונכנסו חוץ מהמידה. שעל ידי זה יצאה אש מאת ה' ותאכל אותם, בחינת אש של הלב שהיה מוקיד כל גופא אם אין מצמצמין אותו, חס ושולם.

וכשזוכין להמשך על עצמו קדשת הפרכת המבדלת הנ"ל, שהוא פרכתא פריסא בחינת צמצום הנ"ל, על ידי זה עיקר התיקון. ואז זוכין לצאת מחמשים שערי טמאה לחמשים שערי קדשה, כי עיקר יניקת הטמאה הוא מבחינת רבוי אור שגורם שבירת כלים, חס ושולם, כידוע. שזהו בחינת אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה.

נמצא שעל ידי הפרכת המבדלת שהוא בחינת צמצום הנ"ל שלא יכנס לפנים מן הגבול שלו, על ידי זה עיקר התיקון, ואז מכניעין חמשים שערי טמאה ומעלין הטוב שהיה כבוש שם, ואזי נכפלין השערים של הקדשה בבחינת מאה שערים בחינת מאה ברכות. בבחינת ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו ה', כי זכה להפך מרע לטוב ונעשה מאה שערים וכנ"ל.

וזה בחינת חמשים חמשים לולאות שביריעות המשכן שהם מכונין על הפרכת המבדלת הנ"ל, כי על ידי הפרכת המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים, היינו צמצום הנ"ל על ידי זה נכללין חמשים לולאות שביריעות החיצונות שמהם היה יניקה לחמשים שערי טמאה כשלא היו יכולין להתחבר לחמשים שערי קדשה מחמת רבוי אור וכנ"ל. אבל על ידי הפרכת המבדלת שהוא התיקון כי צמצום האור הוא עיקר התיקון כידוע, ואז יכולין לקבל ולהתחבר חמשים לולאות שביריעות החיצונות בחמשים לולאות שביריעות הפנימיות המכסות את קדש הקדשים, ואז נעשה המשכן אחד. בבחינת 'והיה המשכן אחד', כי נתבטל יניקת הטמאה ונעשה בחינת מאה שערים של הקדשה, שהם לולאות שבשני החוברת וכנ"ל. וכל זה נתתן דייקא על ידי הצמצום האור בהדרגה ובמידה שהוא בחינת פרכת המבדלת, בחינת ואל יבא בכל עת אל הקדש אל מבית לפרכת. (לקוטי הלכות - הלכות תרומות ומעשרות ג' - ח')

סיפור (רבי נתן) - סימן יז

סיפור © ... והנה במשך הזמן הזה נסע רבינו זכרוננו לברכה למדודיבקע על שבת שירה דכרכו בכל שנה, ומשם נסע לקרמיניטשאק והמתין שם איזה שבועות, עד לידת בתו הצדקת מרת שרה תחיה, שהיתה קרובה ללדת, והמתין שם עד שילדה בן זכר למזל טוב, וקדם לדתה היה רבינו זכרוננו לברכה בצער גדול מאד מאד בלי שיעור, ולא הראה שום פנים שחקות כלל וגם לא הניח שייתנו לו שני תבשילין בסעדתו והיה יושב ומצפה שתלד בשלום.

© ואחר כך באותו הלילה שילדה בשלום בישועת השם, בא בשמחה גדולה וצוה תכף להדליק נרות ולעשות משקה "פאנש", והמתין שם עד אחר המילה ואז היה גם כן בשמחה.

די-זה שבאים עליו עתה אלו ההרהורים והוא מתגבר עליהם, על-ידי- זה דייקא הוא עיקר תקונו ותשובתו כנ"ל, וזוהו הוא מוציא ניצוצי הקדשה שנפלו על-ידי פגם הברית, ואז זוכה לתקון הברית, ועל-ידי-זה זוכה להזדכך החכמה והקול וכו' (כמ"ש בפנים), וזוכה לשלום, שעל- ידי-זה יכולין למשך כל העולם לעבודתו יתברך (לקוטי מוהר"ן, סימן כ"ז).

... באתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב, ואלקי כל הצדיקים האמתיים, אלקי הראשונים והאחרונים, אלקי כל ישראל, וכפיי פרושות מול ארון בריתך, ועיני מייחלות להמון חסדיך, ורעיוני צופיות למעון קדשתך, שתעורר רחמיך הרבים והגדולים עלי בזכות וכח הצדיקים האמתיים והזקנים דקדשה, ותמשך ותשפיע עלי ועל כל עמך בתי ישראל, רוח קדשה וטהרה רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה', באפן שאזכה להתגבר על כל ההרהורים ומחשבות רעות לשברם ולגרשם ולבטלם ממני. ובכל עת שיבא עלי איזה הרהור לא טוב, חס ושלום, אזכה לשבר וטאוותי ולכוף את יצרי, לשברו ולגרשו ממני ולהסחית דעתי ממנו לגמרי.

והזכה להוציא מהקליפות כל הניצוצות הקדשה שנפלו על ידי ביניהם, ולברר הרוח טובה מן הרוח שטות, ובמקום שקלקלתי שם אתקן, עד שאזכה ברחמיך לגרש ולבטל הרוח שטות ממני ומכל ישראל לגמרי, שלא יהיה שום שליטה ואחיזה להרוח שטות, לא

בגופי ולא בנפשי ורוחי ונשמת, מעתה ועד עולם, לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי. ואזכה מעתה למחשבות קדושות וטהורות תמיד, ותצילני מעתה מכל מיני בלבול הדעת שבעולם, רק אזכה שתהיה מחשבתי קדושה וטהורה זכה ונקיה תמיד... (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה כ"ז)

"למה להיות תלויים בגויים? צריכים לקנות את הדירות שלנו באומן, שניסע לאומן לדורי דורות..." (באומן, 50 ימים לפני הסתלקותו)

"כל מה שמובא בלקוטי מוהר"ן על מעלת התקרבות לצדיק וכו', נאמר על רבינו הקדוש, שגילה את זה, ואנחנו חברים המקבלים זה מזה" (אדר תשנ"ב)

מכתב

(ספר אבי הנחל א' - מכתב מ"ב)
 ב"ה, ב' שבט תשכ"א, טבריא.
 יקירי חביבי געגועי, המתאבק בעפר רגלי הצדיק להנות מנעם זיוו, ולדשן נפשו בצחצחות אור תורתו לשאב משם חיים נצחיים. ה' יאריך שנותיו ברב טוב אמתי ונצח.
 ברודער האלט זיך, לאז דיך ניט אפ, מאך זיך פריש [אחי, אחז] עצמך, אל תרפה, ותחדש עצמך] כאילו היום נולדת, אזור נא כגיבור חלציק אחי יקירי להתחזק איך שהוא איך שהוא בכל עז בכל כחך לשמח נפשך מאד, ותסמך על כחו של זקן דקדשה זקן שבוקנים, כי הוא הולך לפנינו תמיד בכל עת (בכל דור) ומהפך הכל לטובה, עוונות לזכות, ומאיר לנו אור אלקותו יתברך גם בתקף התגברות החשך המר הזה העובר עכשיו.
 אם אמנם כבר נלכדנו כמו שנלכדנו, אף-על-פי שאנו בעצמנו חייבים, אף-על-פי כן אשרינו אשרינו אלפים ורבות פעמים אין מספר, כי דייקא אנחנו בדור עני כזה, בימינו אלה, זכינו למה שזכינו, מה שלא זכו כל הדורות שהיו לפנינו מיום בריאת העולם. כי אנחנו באנו לזה העולם בזה הזמן שנתגלה סוד כמוס ונעלם, חידוש שבחידושים, נורא ונשגב כזה כזה שעדיין לא היה בעולם, שגילה דברים גבוהים ונוראים כאלה שעדיין לא נשמעו מעולם. תורות, שיחות ומעשיות נוראות כאלה, אשר אפסו הדבורים והצורפי אותיות לספר בשבחם וגדלתם ותקפם וגובהם ומעלתם ותפארתם, ואין לנו פה וכלים לבאר קצת מן הקצת וחלק מן החלק של אלף אלפי אלפים ורבי רבות עד היכן הדברים מגיעין ברום גובהי מרומים, אך גם בפשיטות הם מחיין את כל הנפשות בחיי עולם בכל עת בכל דור...

בשר אפי

אחר כך ביום שלישי למילה, חלתה בתו היולדת הנזכרת לעיל, והיה לו צער גדול מאד מאד, ויצא מקרמינטשאק בבהלה וחפזון גדול כמו הבורח ממש, ואחד מאנשיו שנסע עמו לשמשו נתמהמה שם קצת, הניחו שם וברח ממנו והאיש הנזכר לעיל נשאר בקרמינטשאק והקרח לשכר עגלה ולרדף אחריו כמה פרסאות, ואמר רבינו זכרונו לברכה אז בעת שברח משם, שקרוב שתצא חיותו מגדל הצער, כי מה שעבר עליו בעניני בניו ויוצאי-חלציו שיחיו לאורך ימים ושנים, אי אפשר לספר כי בניו ויוצאי-חלציו הם סגלות יקרות מאד מאד, והעולם צריכים אותם מאד מאד, ואמר שהם אילנות יקרים מאד ויגדלו מהם פרות נפלאים מאד והזהיר לכבדם מאד, ואמר שהגואל צדק יצא מיוצאי-חלציו וכו' ונסע מקרמינטשאק ובה לביתו לפה ברסלב.

ולא נתמהמה הרבה, ואז נסע מכאן הנסיעה הגדולה למדינת פאליסע לקהלת-קדש נאורישט וכו' וחזר משם לאוסטרהא וזסלב וכו' כמבאר במקום אחר (חיי מוהר"ן - סימן קנ"א), והנסיעה הזאת שטלטל עצמו בטלטול קשה כזה בלי שום טעם על פי פשוט היא פליאה גדולה, כי לא קבץ שום ממון בנסיעה זו, אדרבא פזר סך עצום מכיסו על הוצאות הדרך. על כן עדיין אין שום אדם יודע שום רמז ופירוש על נסיעתו זאת שהיתה פליאה נשגבה מאד, וכן נסע כמה נסיעות בלי טעם על-פי פשוט, כמו לשאריגרד וכו', אבל נסיעה זאת נמשכה זמן גדול, והיו לו טלטולים קשים

ועצומים, והוצאות הרבה ואין שום אדם יודע כוונתו הנוראה בזה, ואמר שאם היו יודעים העולם על מה הוא נוסע היו מנשקים כל פסיעה ופסיעה של נסיעתו, ואמר שבכל פסיעה ופסיעה הוא מכריע את כל העולם כלו לכף זכות, וכבר מבאר מזה קצת במקום אחר (חיי מוהר"ן - סימן קכ"א):

שיחות

(מרי ישראל אודסה, צפ"ת) ... יום אחד מצאתי ספר 'שמות', בלי כריכה, בלי התחלה, בלי סוף, בפח אשפה. אז לקחתי שלא יהיה לביזיון, על מנת לזרוק אותו לגניזה, והלכתי מהחצר להגניזה, והגניזה היה בישיבה, נכנסתי לישיבה והלכתי לגניזה לזרוק את הספר, אז טרם שזרקתי את הספר, ראיתי ששם הספר "השתפכות הנפש" - "השתפכות הנפש", זה עשה עלי רושם, אולי זה טוב בשבילי? התחלתי לקרוא בו, וראיתי שזה חסד מהשם יתברך, שזכיתי למצוא זה הספר, כי כל דיבור, הוא היה בשבילי. מזמן שמצאתי את הספר, הלכתי להתבודד עם הספר, והתפללתי כמו שכתוב שמה בשם רבינו איך להתבודד ואיך להתפלל, והלכתי בשדות, אף אחד לא ידע, כמו גניבה, אני גנבתי עצמי בשדות, והיה לי התבודדות וקראתי בהספר וקיימתי מה שכתוב שם, וראיתי פעם הראשון בחיי, שהכוח של הספר הזה, שהכוח של ההתבודדות, זה הורג כל המשחיתים, כל המזיקים, כל מיני מחלוקות, כל מיני מעשים, כל מיני תאוות. ראיתי עין בעין, שאחרי ההתבודדות, כשחזרתי לישיבה, הייתי כמו אדם חדש, הרגשתי בעצמי, איפה כל המשחיתים! נהרגו! אז, היה לי הנהגה הזו כמעט בכל יום לצאת לשדה עם הספר, והיה לי התבודדות, וראיתי נסים ונפלאות חדשות, אשר מיום שבאתי על דעתי לא ראיתי פלאות כאלה, זה היה המשך זמן...

עצות ותפילות
 (לקוטי עצות – מחשבות והרהורים, ב')
 כשבאים על מחשבות הרהורי זנות, והוא משבר תאוותו ומסיח דעתו מהם, זהו עיקר תשובתו ותקונו על פגם הברית שפגם מקדם, כל אחד כפי עניינו, כי זהו בחינת תשובת המשקל ממש. על-כן אל יפל בדעתו כשרואה שמתגברים עליו הרהורים רעים ומגנים מאד, כי אדרבא זהו דייקא תקונו ותשובתו, כי דייקא על-